

CAROLINE WAHL

SILA VETRA 17

Ljndeni

Sila vetra 17

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Caroline Wahl

Sila vetra 17 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

SILA VETRA 17

CAROLINE WAHL

SILA VETRA 17

Preložila Dana Petrigáčová

Ljndeni

Preklad tejto knihy podporil Goetheho inštitút a Alfred Toepfer Stiftung F.V.S. štipendijným pobytom.

The translation of this book was supported by the Goethe-Institut and Alfred Toepfer Stiftung F.V.S.

Caroline Wahl: Wind Stärke 17

Copyright © 2024 DuMont Buchverlag GmbH & Co.

Grafický dizajn obálky: Lübbecke Naumann Thoben, Kolín nad Rýnom

Obrázok na obálke © Lili Wood

Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2026

Translation © Dana Petrigáčová, 2026

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať s cieľom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vytlačovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EÚ je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-5324-1

ISBN e-knihy 978-80-566-5326-5 (1. zverejnenie, 2026) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-566-5327-2 (1. zverejnenie, 2026) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-566-5325-8 (1. zverejnenie, 2026) (ePDF)

Pre ocka
Mám ťa rada

Keď Ida odchádza z domu, nemá pri sebe nič okrem starého, ošumelého plastového kufru svojej mamy, niekoľkých kusov obľúbeného oblečenia a MacBooku. Pravdepodobne sa navždy lúči s mestečkom, v ktorom strávila celý svoj doterajší život. Lúčenie jej nikdy veľmi nešlo. Pred dvoma mesiacmi ani nebola na mami-
nom pohrebe. Na stanici nastupuje na vlak, ktorý ju odvezie naj-
ďalej – v žiadnom prípade nechce ísť za sestrou Tildou do Ham-
burgu –, a tak končí na ostrove Rujana. Bez plánu, len s gučou
hnevu, smútku a výčitiek v bruchu blúdi po ostrove v Baltskom
mori. Napokon stretáva Knuta, majiteľa miestnej krčmy, a jeho
ženu Mariannu, ktorí u seba Idu hneď ubytujú. Každé ráno spolu
všetci traja raňajkujú domáce zemle a Ida trávi deň s Mariannou,
chodia spolu do lesa alebo hrajú spoločenské hry. Večer Ida s Knu-
tom pracujú U tuleňa. Spoznáva Leifa, ktorý je podobne zranený
ako ona. A zrazu je všetko v Idinom živote o čosi jednoduchšie,
znesiteľnejšie. Kým sa jej vzápätí znova nezrúti svet.

1. ČASŤ

S MacBookom v batohu, s obľúbeným oblečením v maminom tmavomodrom plastovom kufri, s AirPodmi v ušiach a so zloženou výpoveďou v ľadvinke vychádzam z domu na Veselej ulici číslo 37, ktorý už nie je mojím domovom. Kolieska na kufri sa už ani poriadne nekrútia, rukoväť sa nedá vytiahnuť a mám pocit, že tú plastovú škatuľu za sebou budem musieť ťahať. Na nosenie je priťažký a plecيا mám ešte poranené od tej veci so skriňou. Vlastne by som najradšej utekala a ľutujem, že som si nevzala svoju veľkú tašku na plávanie, ktorú si vždy beriem, keď niekam idem. No musela som sa rozhodnúť a aj tak oľutujem každé rozhodnutie, ktoré robím. Kladiem si otázku, z akých ciest je vlastne taký obnosený. Odkedy som na svete, mama ho nikdy nepoužila. Tilda raz cestovala s mamou a jej otcom autom do južného Francúzska, mala vtedy asi desať rokov alebo tak nejako. Z toho by však nebol taký poškodený. Z ľadvinky si vyťahujem smartfón.

Ja: Ten tmavomodrý kufor

Ja: Vzala si ho mama vtedy do Francúzska?

Tilda: ?

Posielam fotku.

Tilda: Nie

Tilda: Už cestuješ?

Tilda: Kedy prídeš?

Tilda: Ida, prídeš, však?

Tilda a jej nekonečný prúd otázok ma rozčuľuje.

Zastanem, zohnem sa a ešte raz podrobnejšie preskúmam tú škatuľu. Právě koliesko je takmer celkom opotrebované. Na tvrdom povrchu kufra je veľa škrabancov. Mama mi nikdy nerozprávala o žiadnom cestovaní. Ani som sa jej nepýtala. Raz, keď som upiekla ovčí syr, nechcela sa najesť so mnou, ako bývalo jej zvykom, lebo vraj nebola hladná a navyše, odkedy jedla baraniu hlavu, neznášala všetko ovčie. Pýtala som sa: Kde? Odpovedala: V Nórsku. No neopýtala som sa: Kedy?

Predstavujem si, ako moja mama, keď ešte nebola mamou, schádza po schodoch na železničnej stanici v Bergene a uteká na vlak do Osla, možno beží za nejakým Bjornom alebo Ragnarom. Vlasy má rozpustené, hnedé pramene rozfúkané do tváre a hnedé oči vtedy ešte iskrivé a plné života. Predstavujem si, ako kričí „Stoop!“ a neopatrne ťahá kufor dole schodmi, kým sa ju Ragnar snaží vtiahnuť do vlaku, ako potom celí zadýchaní stoja oproti sebe, držia sa za ruky a mama sa od šťastia nahlas smeje. Keby tak vedela, čo ju ešte čaká. No nevedela. Našťastie. Kto vie, čo sa stalo s Ragnarom. Asi už má vnúčatá a so svojou ženou Lagerthou žije v takom červenom nórskom domčeku pri mori, aké sú na obálkach nórskeho kriminálu, možno s nejakou veľkou hojdačkou v záhrade. Pamätá si na Nemku, s ktorou strávil jedno leto? Ako by reagoval, keby som mu povedala, že tá osemnásťročná Andrea už nežije? Že je mŕtva? Asi by mu to bolo jedno, keďže sa nevideli celú večnosť. Nezaujímal ho, že už skrátka neexistuje. Magor. Bolo by mu jedno, že Andreina dcéra Ida, ktorú nepozná a na ktorej mu tiež vôbec nezáleží, uteká z domu s týmto starým tmavomodrým plastovým kufrom, ktorému sa už ani poriadne nekrúti kolieska, a na ktorý si on už nepamätá a vôbec mu na ňom nezáleží, a skrátka všetko necháva za sebou.

Myslím na plne zariadený byt, ktorý opúšťam, na škaredý byt, na moju škatuľu s fotkami, knihy, mamin šatník, jej oblečenie v ňom – oblečenie, ktoré v sebe tak živo nesie jej vôňu, akoby žena,

ktorej patrí, vôbec nemohla byť mŕtva, nesmela byť mŕtva. Sladký parfum, jemný závan potu, nádych alkoholu, je tam všetko, akoby sa schovávala kdesi v skrini a to všetko bol len veľký žart. V jej izbe ju tak veľmi cítiť, že by som najradšej všetko roztrieskala.

Do odovzdania kľúčov sa musím všetkého zbaviť. Mám ešte tri mesiace a Tilde musím povedať, že dnes som vypovedala nájom.

Prechádzam po Veselej ulici a googlim, ako sa po nórsky povie magor: *drittsekk*. Potom googlim „vypratanie bytu“, najmä preto, že nezniesiem pohľady z okna. Pohľady drittsekkov, ktorí si otierajú papuľu o dcéru tej mŕtvej alkoholičky z nešťastného domu, ktorá je oblečená príliš naľahko, v krátkej sukni, ružovej koženej bunde s čiernymi slnečnými okuliarmi, hoci obloha je zatiahnutá, a s pokazeným starým tmavomodrým kufrom, ktorý za sebou terigá, a ťuká do mobilu namiesto toho, aby priateľsky odzdravila. Stále na mobile, táto generácia. Ani len na pohrebe nebola, nevďačnica sopľavá. Keď čítam: „Ušetríte si nervy a peniaze, nestrácajte čas. Profesionálne vypratávanie. Diskrétna a rýchla likvidácia domácnosti“, strkám si tú prekliatu vec späť do ľadvinky. Likvidácia domácnosti. Likvidácia. Zlikvidujú všetko, čo tam po nej ešte ostalo. Potom tam už po nej neostane žiadna vôňa. O vypratanie by sa mohli postarať Tilda s Viktorom. Oni v tom už majú prax. Ešte raz sa obzriem späť. Moje okno. Náš škaredý byt v škaredom dome. A pochopím: pravdepodobne sem už nikdy nevkeďm.

Na zastávke vhadzujem obálku s výpoveďou z nájmu do schránky. Dnes ráno som tú vetu načmárala na list štvorcového papiera. Po tejto noci som pochopila, že tam už nemôžem dlhšie ostať... že zomriem, ak neodídem. A neviem, či chcem zomrieť.

Keď sedím v električke a prechádzame okolo kúpaliska, zatvorím oči. Nevidím ho. Bolí ma to, lebo je to už druhá rozlúčka. A keď si uvedomím, že je to definitívne, ešte raz sa otočím a vidím vchod. Akoby sa na mňa liali vedrá ľadovej vody s ostrými kockami ľadu,

ktoré sa mi zarezávajú do hlavy a pliec. Sústredene dýcham, nádych – výdych, 4 – 7 – 8, ako mi to vysvetľoval Viktor, pred sebou vidím Tildu, za ktorou prechádzam cez turniket. Najskôr závan chlôru a dažďa, a potom chvíľa, keď zahliadnem bazén, ktorý zakaždým vyzerá inak. Pamätám si najmä na paru, ktorá z neho stúpala, drobné kvapky tancujúce na hladine. Tilda rozťahne slnečník nad našou lavičkou, odkladáme si batohy a oblečenie, a spomínam si, ako dažďové kvapky dopadali na hladinu. Najkrajšie nie je potápanie a pocit beztiaže ako ryba. Najkrajšia na potápaní je Tilda. Bola Tilda. Tilda, ktorú som vždy videla kútikom oka, ako zdoláva svoje dĺžky a potom sedí na lavičke. Aká skrátka bola. Ako sme spolu išli domov a jedli večeru. Čudné, že detstvo mi niekedy pripadá také pekné, hoci bolo aj dosť na nafigu. Cítim sa prázdna aj naplnená.

Keď potom Tilda odišla, chodila som trénovať len na krytú plaváreň. Vonkajší bazén neprichádzal do úvahy, príliš to bolelo. Keď som mala asi pätnásť, znova som prechádzala tým turniketom, ale len večer, keď pršalo. Nie preto, že som bola taký bojko ako vtedy, ale preto, že je tam skrátka najkrajšie, keď prší. Zaplávala som si niekoľko dĺžok, pomedzi ktoré som sa čoraz na dlhšie ponárala bez ohľadu na ostatných, a keď som kútikom oka aj zahliadla dobrú plavkyňu, predstavovala som si, že je to Tilda. Otvorím oči, dnes je obloha sivastá a každú chvíľu môže začať pršať.

V plastovom kufri mám len oblečenie. Nezbaliť som si ani jedinú knihu a teraz tu sedím v električke a pozerám si na TikToku jedno video za druhým, ktoré sledujem len tak na pol oka, aby som z okna nevidela, okolo čoho prechádzame, až mi na displeji vyskočí hlásenie, že som vyčerpala takmer všetky dáta. Schovám si mobil do ľadvinky a zatvorím oči. Je mi zima a zle, búši mi v hlave a bolí ma brucho. Privriem oči ešte pevnejšie, uvoľním ruky a nohy a predstavujem si, ako plávam. Na pretekoch. Sústredím sa na svoje telo, svaly, ruky a nohy, ktoré musia byť

rýchlejšie a silnejšie, než v skutočnosti sú. Ponaťahuj sa, ponaťahuj sa. S vodou si jedno. Šumenie v ušiach, cieľ pred očami. Potom: vpravo odo mňa je plavkyňa, ktorú musím poraziť. Čierny prameň vlasov jej trčí spod červenej plaveckej čiapky. Kto je to? Tie vlasy poznám. Aj vôňu. Hypnotic Poison od Diora, vždy trochu prisilný s nádychom rímskej rasce. To je určite Samara. Ale tá vôbec nepláva. Samara neznáša plávanie. Naučila som ju plávať na krytej plavárni, keď mala dvanásť, a podľa nej je plávanie hrozné. Voda skrátka nie je jej živel, vyhlásila.

Vždy mi hovorila, že je klasické zemské znamenie. „Znamená zverokruhu sú somarina,“ hovorila som zase vždy ja.

Samara: Ty si blízec, tí často neveria na znamenia.

Otvorím oči a hľadím z okna na polia. Okolo jej sídliska sme prešli už dávno. Samara býva so svojou rodinou v škaredom paneláku. V trojizbovom byte. Vyžaruje z neho hrejivý pocit. Steny sú natreté na oranžovo a žltu, srdcom bytu je maličká obývačka s jedálňou, ktorá pôsobí akosi útulne. Pohodlná hnedá kožená pohovka s lesklými fialovými a modrými vankúšmi, červený perzský koberec, starý sklenený stôl so zlatými nohami, na ňom strieborný svietnik, do ktorého vždy dávali inú sviečku, a veľký dubový stôl, okolo neho biele čalúnené stoličky. Na parapetoch mali orchidey v rôznych farbách a vo všelijakých kvetináčoch. V tomto farebnom, žiarivo čistom byte sa k sebe žiadne kusy nábytku nehodia, no všetko spolu pôsobí tak harmonicky, že existuje len málo miest, kde sa cítim tak príjemne. A vôňa toho bytu – sladký mamin parfum, rímska rasca, škoric, orchidea, sviečky s vanilkovou vôňou a fajka. Chodila som tam rada a často, mám rada Samarin domov a rodičov, chýbajú mi. Už dva mesiace som tam nebola.

Samara ma vtedy pravidelne navštevovala, len zazvonila s taškou plnou dóz s arabskými špecialitami od svojej mamy a s kopou vytlačených textov z univerzity. Na každom bol v pravom hornom rohu dátum a názov prednášky či seminára. Keď

som ešte chodila na univerzitu, väčšinu textov som ani nečítala, niečo ešte ich tlačíť. Keďže som pri Samare mala výčitky, niektoré som si potom predsa prečítala. Materiály k literárnej antropológii okolo roku 1900 boli celkom v pohode.

Pôvodne som nechcela študovať literatúru, bolo to prechodné riešenie, kým ma neprijmú na školu v Lipsku. No zdá sa, že celý môj život je jedno veľké prechodné riešenie.

Samara je pre mňa príliš dobrá. Cez WhatsApp mi každý deň žela dobré ráno a večer dobrú noc. Vždy iným spôsobom, raz prehnane emotikonmi, inokedy stručne, alebo po francúzsky či anglicky. Ja takmer nikdy neodpovedám.

Mám ju rada, je to najlepšie, čo ma postretlo, a myslím to celkom racionálne.

Spomienky na naše priateľstvo a myšlienkový experiment, že by to raz mohlo byť také ako kedysi, že by sme niekedy mohli ísť na týždenný výlet do veľkomesta, do Bazileja alebo do Rigy k moru, sú často tým jediným, čo ma chráni pred hlúpymi rozhodnutiami.

Vyberám si z ľadvinky ten prekliaty mobil a otváram čet.

Samara: *Posielam ti zhrnutie prednášky o intermedialite zo 14. 6.*

Samara: *Fotka jej upravených poznámok*

Samara: *Poslala som ti ho aj mailom ako PDF*

Samara: *Dobré ráno, Ida*

Samara: *Profesor Kuhn je taký tlk*

Samara: *Mama sa pýta, či ti má nachystať halvu alebo radšej falafel*

Samara: *Povedala som, že halvu*

Samara: *Máš radšej sladké, však?*

Samara: *bonne nuit*

Samara: *Mám ťa rada*

A tak je to každý deň, bude mi to chýbať. Prvýkrát píšem odpoveď.

Ja: *Čau, Samara*

Ja: *Už som odišla*

Samara píše.

Samara: *Kam ideš???*

Ja: *Asi za Tildou*

Samara: *Asi???*

Samara volá. Nedvíham, zatvorím oči a plávam.

Na Hlavnej stanici sa dívam na tabuľu s odchodmi. O pätnásť minút odchádza vlak do Hamburgu. Tilda mi včera počas nášho telefonátu cez WhatsApp poslala otvorený lístok do Hamburgu. Myslela som si, že dostanem infarkt, a nevedela som, komu zavolať. Viktor povedal, že je to bežný panický záchvat a mne sa stále zdá trochu poburujúce len tak prejsť mlčaním zážitok blízky smrti. Panické ataky som doteraz poznala len z Instagramu a TikToku.

Hnevám sa, že kvôli domnelého infarktu som ukázala slabosť a otvorila sa Tilde, ale naozaj som si myslela, že zomriem. Teraz si asi myslí, že naozaj potrebujem pomoc, a bude ma bombardovať otázkami a radami. Od telefonátu v noc maminej smrti som jej netelefonovala. Vždy mi zavolala ona alebo sa zastavila, a ja som buď neodpovedala vôbec, alebo len jednoslovne, keď som celý rozhovor nechcela celkom utnúť. Nechaj ma, Tilda. Mám sa dobre. Nič nepotrebujem. Ani neviem, prečo som sa tak uzavrela, prečo som k nej taká zlá. Cítim však v sebe toľko hnevu, ktorý ma ovláda, a Tilde len odvrkujem. Neviem ani, na čo alebo na koho sa hnevám, či je môj hnev zameraný na Tildu, na seba alebo na všetko, a tak ma rozčuľuje, že neviem, proti komu alebo čomu je môj hnev namierený, že by som si nožom na chlieb najradšej odrezala prsty jeden po druhom. Buď celkom pomaly, alebo rýchlo.

Hnevu sa nechce ísť do Hamburgu. Časť zo mňa by tam však rada išla. Časť zo mňa už neznesie byť viac sama a túži po tom,

aby sa Tilda o mňa postarala. Myslím na ňu, na Viktora a decká. Myslím na francúzsky toast s vanilkovým krémom, ktorý by mi pripravila. A tiež na slová, ktoré by mi zopakovala: „Nie je to tvoja vina“, „Prišiel jej čas“, na jej otázky: „Vypovedala si nájom?“, „Čo máš teraz v pláne?“, „Kde chceš bývať?“, „Chceš prerušiť štúdium?“ a zároveň si v aplikácii nemeckých železníc prezerám trasy vlakov, ktoré stoja v Hamburgu a pokračujú ďalej. Jedno IC-čko smeruje do Stralsundu pri Baltskom mori. To znie dobre. No odchádza až o dve hodiny.

Už nepíšem. Neznášam čakanie. Tie dve hodiny si musím nejako vyplniť. V Rossmanne si kúpim na cestu niečo pod zub a na pitie. Samoobslužné pokladne sú super. Vďaka AirPodom a hudbe v ušiach pípanie vlastne nepočujem, preto omylom skenujem len každý druhý produkt a do batoha si ukladám ovocnú tyčinku, kukuričné tyčinky, Colu Zero a Kinder vajce. V trafike na stanici majú len brakové ľúbostné romány a kriminálky, ktoré nestoja ani za desať eur. A knihy z princípu nekradnem. Prelistujem si zopár bulvárnych časopisov, Kardashianky a ich náhradné matky, nezmyselné očistné kúry hviezd zo štiav a pokračujem ku koľaji osem, sadnem si na lavičku a zapalujem si cigaretu. Muž v stredných rokoch vedľa mňa si odkašle. A znova. Len nech ma neosloví. Ešte tento Nemčúr mi tu chýbal. Znova si odkašle.

Muž: Mladá dáma. Fajčí sa tam vpredu.

Necítim sa oslovená.

Znova si odkašle.

„Tu sa nefajčí,“ povie príliš nahlas a nepriateľsky.

Pomaly sa k nemu otočím.

Ja: Sorry, what did you say?

Muž nie je pripravený na cudzí jazyk, ako som aj čakala, prstom mi ukazuje na fajčiarsku zónu a naznačuje fajčenie. „Tam! Fajčiť!“ pokrčím plecami, „Sorry, I don't understand,“ a sledujem, ako mu to v hlave šrotuje. Postaví sa, prejde okolo lavičky

a sadne si na miesto, ktoré je odo mňa najďalej, zatiaľ čo si šomre: „Sproští Amíci.“

Magor. Zapálím si ešte jednu, hoci je mi už zle.

Nástupište je preplnené, lebo predchádzajúce IC-čko do Hamburgu nešlo. Tlačím sa do vlaku, v žiadnom prípade nechcem stáť, keď už mám lístok, ale všetky miesta sú obsadené. Nájdem štvorku, kde sú rezervované len dve miesta, sadnem si k oknu a dúfam, že spolusediaci nebudú otravní. Vedľa mňa si sadne mladík okolo tridsiatky. Čierny oblek, vyhýba sa očnému kontaktu, očividne má na rozhovory rovnakú chuť ako ja. Ani sa nepýta, či je voľné, hneď ako ja si sadne, zapne iPad a sleduje druhú sériu seriálu *Boj o moc*. Mám ten seriál rada, takže jedným okom ho sledujem s ním. Všimne si to, vymeníme si pohľady a zdá sa, že mu to neprekáža. Aspoň proti tomu nič neurobí. Keď nechýba veľa, aby som sa ho spýtala, či si do jeho iPadu môžem pripojiť svoje AirPody, prichádza žena s dievčaťom, sadajú si k nám do štvorky a ja presúvam pozornosť z jednej divnej rodiny na druhú.

Matka: Tak, Lia, tu máme miesta.

Lia si sadá oproti nám k oknu, jedna druhú si premeriavame. Má asi päť rokov, dva plavé zapletené vrkoče a veľké zvedavé hnedé oči.

Matka: Už cestujeme štyri hodiny.

S Liou sa pozrieme na mamu, ktorá pomaly vybaľuje veci z batoha, akoby hrala predstavenie.

Matka: Máme tu niekoľko bodov programu. Vždy môžeš robiť len jedno. Dobré si to rozdeľ.

Matka vyberá kovovú škatuľu a ukladá ju na stolík.

Matka: Daj si.

Matka vyberá časopis a položí si ho na stolík.

Matka: Alebo si prečítaj *GEOLino*.

Matka vyberá tablet.